

Udskriftsdato: 19. december 2025

2018/1 SF.L L 20 (Gældende)

Skriftlig fremsættelse (3. oktober 2018) - L 20

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2017-731-0011

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, erstatningsansvarsloven og medieansvarsloven (Freds- og ærekrænkelser m.v.)

(Lovforslag nr. L 20)

Straffelovens kapitel 27 om freds- og ærekrænkelser indeholder bl.a. regler om krænkelse af privatlivets fred (§§ 263-264 d) og ærekrænkelser (§§ 267-274) samt påtale af disse forbrydelser (§ 275). Reglerne har navnlig til formål at beskytte enkeltpersoner mod privatlivskrænkelser, men foreninger, erhvervsvirksomheder mv. er også i et vist omfang beskyttet af reglerne.

I en moderne digital verden er det vigtigt, at straffelovens regler om freds- og ærekrænkelser er tidssvarende og beskytter den enkeltes privatliv på passende vis. Videregivelse af oplysninger om andres private forhold på internettet kan generelt indebære alvorlige privatlivskrænkelser. Oplysningerne kan på internettet spredes meget vidt og meget hurtigt, og de kan i praksis være vanskelige og i visse tilfælde næsten umulige at få slettet igen. Der er dermed en større risiko for betydelige skadevirkninger og mere vedvarende krænkelser, end der f.eks. er ved krænkelser gennem trykte aviser, tidsskrifter, bøger, tv eller radio, og den samlede effekt af dette kan være meget ødelæggende for det enkelte individ.

Der er efter Justitsministeriets opfattelse behov for en styrket og mere tidssvarende beskyttelse af den enkeltes privatliv mv. Enhver skal kunne leve trygt og forvente respekt for sit privatliv, og det skal ikke være muligt at spekulere i at tjene penge på at krænke andres privatliv. Formålet med lovforslaget er således bl.a. at styrke det strafferetlige værn mod krænkelser af privatlivets fred og mod ærekrænkelser, herunder ved at gennemføre en generel modernisering af straffelovens bestemmelser om freds- og ærekrænkelser.

Lovforslaget indeholder følgende elementer:

- Der foreslås en generel modernisering af straffelovens eksisterende bestemmelser om freds- og ærekrænkelser. I den forbindelse foreslås det bl.a., at straffelovens § 266 c ophæves, og at straffelovens §§ 263 a og 301 a sammenskrives, således at § 301 a foreslås ophævet.
- Der foreslås en ny bestemmelse i straffeloven om uberettiget overvågning af en persons færden ved hjælp af en gps eller andet apparat. Det foreslås i forlængelse heraf, at politiet får hjemmel til at foretage et tilsvarende straffeprocessuelt indgreb.
- Der foreslås en mere tidssvarende beskyttelse mod videregivelse af nøgenbilleder.
- Det foreslås, at der indføres adgang til betinget offentlig påtale af de groveste ærekrænkelser, hvilket omfatter dels alvorlige og usande beskyldninger (bagvaskelse), dels beskyldninger, som er fremsat eller udbredt gennem indholdet af et massemedie, og som er egnet til væsentligt at skade den

forurettede. Forslaget indebærer, at anklagemyndigheden fremover efter anmodning indleder offentlig retsforfølgning af sådanne ærekrænkelser.

- Det foreslås, at en domfældt i forlængelse af en dom for videregivelse af meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller for ærekrænkelser (straffelovens §§ 264 d, 267 eller 268) kan pålægges at slette en udtalelse, meddelelse eller et billede, som har tilknytning til overtrædelser. Dette indebærer, at oplysninger eller billeder, som har krænket en andens privatliv, skal fjernes fra internettet af f.eks. det medie eller den person, som har offentliggjort det.
- Det foreslås, at det præciseres i retsplejeloven, at der også i private straffesager er mulighed for at nedlægge navne- og/eller referatforbud forud for hovedforhandlingen.
- Det foreslås at tredoble bødestrafen for overtrædelser af straffelovens bestemmelser om fredskrænkelser i §§ 263-264 d og ærekrænkelser i §§ 267-268. For ansvarshavende redaktører hos massemedier foreslås bødestrafen femdoblet.
- Det foreslås at femdoble straffen (bøde) for overtrædelse af bl.a. referat- og navneforbud nedlagt af domstolene i en straffesag. Forslaget indebærer bl.a., at en journalists overtrædelse af et navneforbud i førstegangstilfælde frem over som udgangspunkt straffes med en bøde på 25.000 kr.
- Der foreslås en tredobling af tortgodtgørelsesniveauet for freds- og ærekrænkelser efter erstatningsansvarsloven.
- Det foreslås at elektroniske massemedier, f.eks. internetnyhedshjemmesider, som ikke har foretaget anmeldelse til Pressenævnet, men som modtager redaktionel produktionsstøtte eller projektstøtte efter mediestøtteleven, automatisk omfattes af medieansvarsloven, hvis de opfylder de materielle betingelser i loven. Dette vil bl.a. indebære, at medierne underlægges medieansvarslovens særlige ansvarssystem.

Lovforslaget bygger på Straffelovrådets betænkning nr. 1563/2017 om freds- og ærekrænkelser (herefter »betænkningen«), men indeholder tillige en række lovændringer, som ikke stammer fra betænkningen.

Det bemærkes, at lovforslaget – bortset fra forslaget om udvidet beskyttelse mod uberettiget videregivelse af nøgenbilleder – har været fremsat for Folketinget den 16. maj 2018 som lovforslag nr. L 240, og at Folketinget førstebehandlede lovforslaget den 29. maj 2018, hvorefter det bortfaldt ved slutningen af folketingsåret 2017/18.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.